

svær styrkes i Kraft i samme Grad, som det lykkes os ved hele den Virksomhed, der udfoldes ved de gode Kræfter i Samfundet, at bygge op et Dannevirke i enhver Mand's Byst, som jeg omtalte, at styrke Fædrelandsindet hos den enkelte Borger og derved Villieskraften til al god og ædel Døret, ogsaa til at forsvare sit Fædreland, naar Faren møder, men ikke blot Villien dertil, men gjennem en tidlig Øvelse tillige Conen til ogsaa at kunne forsvare sit Land, og at da et saadant Folk, saaledes opbygget — det er et Ideal, det naas hverken i Mar eller ad Mare, men det er et Ideal at stræbe til — og øvet vil være et Folk i Vaaben, rede til Mand ved Mand at forsvare sit Fædreland, naar Nødens Løne kommer, og rede til at værne om Folkets Frihed og Ret, naar disse skulde antastes. Det er disse Udtalelser, som ærede Medlemmer have fantasieret over, om jeg maa bruge det Udtryk. Det er Udtalelser, som jeg fastholder i hver Sætning, i hver Linie til de yderste Konsekvenser, som jeg udtalte dem, men ikke naar fantasirige Medlemmer give sig til at fantasere over dem og selv lave Konsekvenser. De ærede Medlemmer for Kjøbenhavn's 3die Valgkreds (Lvermoes), Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen), Ljsteds Amts 2den Valgkreds (Tagd), Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille) og Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) vare ved den Leilighed, hvor jeg intet Øndt anende var fraværende, saa venlige at tage dem op. Jeg benytter Leiligheden, idet jeg gaar ind paa enkelte af disse Udtryk, at takke den ærede Ordfører, det ærede Medlem for Ribe (W. Holm) og det ærede Medlem for Leire (Holstein-Ledreborg) for det Forsvar, som de i saa Henseende fremsatte for mig, et Forsvar, som jeg indtil sidste Linie kan tiltræde, i saa fuld Forstaaelse er jeg med de ærede Medlemmer. Men det er en Selvsølg, hvad ogsaa de ærede Medlemmer have forudsat, at jeg kan have et Par Ord at tilføie med Hensyn til denne Sag, der ogsaa, for saa vidt som man har gjort Noget derudaf, tildels kan belyse, hvad der skal være Maalet med vort Forsvarsvæsen, vore Befæstningsanlæg. Allerede det befindige Medlem for Kjøbenhavn's 3die Valgkreds var naat til at lave sig et Billede af dette om et Folk i Vaaben, som paa ingen Maade kunde tiltale Mindretallets Medlemmer. Mindretallet har altsaa holdt Samraad og fattet Uenighedsbeslutning angaaende nogle Uttringer af mig ved Sagens tidligere Behandling; han mente, at disse Foranstaltninger synes at have et „aabenbart Formaal, som let kunde fremkalde anarkiske Tilstande“. Svaret er givet fra den ærede Ordfører. Jeg skal ikke komme ind derpaa, jeg skal lade det staa som et Binesbyrd om, hvorvidt de ærede militære Medlemmer kunne drive det i Opfattelsen af Andres Uttringer. Jeg lader det ogsaa staa som et Binesbyrd om, med hvilken Forsigtighed og Barsomhed jeg skal behandle det ærede Medlems Ord, idet jeg ikke

veed herefter, Svornegget der kan være Misforstaaelse, ogsaa naar han taler om Andres Ord, og Svornegget virkelige, rigtige Resonnementer. Men han overtræffes i saadanne Ting, uagtet det var meget stærkt, dog i meget høi Grad af det militære Medlem for Helsingør. Det ærede militære Medlem havde faaet meget øndt af den Pasmus i Flextallets Betænkning, at Folkets Frihed hvilede paa den almindelige Stemmeret, og at den var garanteret ved hver Mand's Vaabenøvelse. Det vedkommer ikke mig særligt; der har jeg kun Otendeparten, og saa vidt Ordføreren har nedskrevet den, knap dette. Men jeg synes, at Sætningen i og for sig er saa forstaaelig, og tydelig, at der ikke kan indgive Noget, endfinge nogen Militær, nogen Frygt. Dernæst kom det ærede Medlem, idet han protesterede imod mine Udtalelser, til at sige, at det saae ud til, at vi vilde organisere en Tegen sig selv til Rette med Vaaben i Haand. Han omtaler den 18de Brumaire, Baskillen, Kommunen med dens Afdelinger, spanske Tilstande, de stet lønede Skolelærere og Underofficererne uden Bolig, og saa fortæller han, at han tror, at det er fuldkomment nødvendigt, at det gøres klart, at min Tankegang maa føre hen til at skabe saadanne Tilstande, og at det derfor er bedst at vogte sig for at lege med Ilden, hvorfor han varstøer os adskillige Gange i sit Foredrag. Det ærede Medlem har en levende Fantasi. Jeg er imidlertid tilbøielig til at tro, at det ikke er overordentlig heldigt i alle Livets Forhold at lade sig i den Grad lede ved Læsningen af en Sag af Fantasi, thi saa kunde det da ogsaa let hændes, at man paa Kampens Dag saae Spøgelses ved høilys Dag, troede, at disse Spøgelses vare Virkelighed, og som man nu frygter for Skolelærerne og Underofficererne uden Bolig, kunde frygte for disse Spøgelses og tro, at det var Fjender, og derved forledes til at være en Snes Mil borte fra det Sted, hvor man skulde være for at træffe Fjenden. Jeg skal i Øvrigt ikke nærmere sige det ærede Medlem min Opfattelse af det Misbrug, han har gjort af mine Udtalelser paa den Maade; kun skal jeg ikke undlade at bemærke i endnu stærkere Grad til det ærede Medlem end til det andet nævnte militære Medlem her i Salen, at han ikke er stiftet til ved disse Udtalelser at styrke min Lillid til hans Gøne til at forstaa det, hvormom han taler, og at jeg vil fastholde den Overbevisning om ham personlig, nødvendigvis ogsaa, naar der er Spørgsmaal om at have Lillid til hans Uttringer særligt i den Retning, det ærede Medlem her omtaler; thi kan han misforstaa i den Grad den Slags Udtalelser, saa at det kan give ham Anledning til den vilde Heræflugt gjennem Frankrig og Spanien og gjennem Historien til forskjellige Læder, hvorledes kan da det ærede Medlem ikke tage fejl, naar han taler om sine Kanoner, sine Forter, sine Fæstninger o. s. v. Det er ikke til-